

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економічного аналізу
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
Аналіз бізнес-процесів в системі управління
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік, аналіз та аудит операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності:
нормативи забезпечення та діюча практика на прикладі ПрАТ «Уманський завод «Мегомметр»
(назва теми)

Виконавець:

студент ОЕФ факультету

Бондаренко В.Є _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Шевчук Н.С. _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. На сьогоднішній день одним з найважливіших завдань, є становлення ефективної системи бухгалтерського обліку, які сприятимуть змінам в ринковій економіці України. Особливо це стосується бухгалтерського обліку зовнішньоекономічних операцій, які відбуваються за загальноприйнятими і уніфікованими міжнародними правилами та звичаями.

Основу зовнішньоекономічних відносин становлять експортно-імпортні відносини, які відкривають доступ до передової технології, управлінського досвіду, істотно впливають на темпи економічного зростання, сприяють збільшенню національного доходу держави.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є вивчення теоретико-методичних аспектів обліку, аналізу та аудиту зовнішньоекономічної діяльності, а також економіко-математичне моделювання на підприємстві та розробка пропозицій щодо покращення обліку, аналізу та аудиту.

Для досягнення поставленої мети в роботі поставлені наступні задачі:

- визначити сутність нормативно-правового забезпечення обліку експортно-імпортних операцій на території України;
- розглянути проблеми з обліку експортно-імпортних операцій;
- ознайомитись з особливостями бухгалтерського та податкового обліку зовнішньоекономічних операцій;
- проаналізувати ефективність експортно-імпортних операцій;
- оцінити чинники, які впливають на діяльність підприємства при експортно-імпортних операціях;
- розглянути етапи проведення аудиту на підприємстві;
- запропонувати шляхи удосконалення в обліку, аналізі та аудиті експортно-імпортних операцій;
- розглянути прогнози діяльності підприємства;
- проаналізувати ефективність експортних та імпортних операцій
- провести моделювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є система бухгалтерського обліку, економічного аналізу та аудиту зовнішньоекономічної діяльності на ПрАТ «Уманський завод «Мегомметр».

Предметом дослідження є теоретичні засади, методика і практика бухгалтерського обліку, оподаткування, аналізу, а також аудиту експортно-імпортних операцій, визначення ефективності експортних та імпортних операцій, а також визначення прогнозу розвитку.

Методи дослідження. У процесі проведення дослідження було використано загальнонаукові методи пізнання та спеціальні методи. Ми використали такі загальнонаукових методів як спостереження, порівняння, опитування, індукції та дедукції, а також синтез. А з спеціальних методів дослідження ми використали такі методи як статистичні групування, дослідження документів, узагальнення та аналізі ефективності експортно-імпортних операцій.

В процесі роботи використаний метод спостереження для отримати первинної інформації про об'єкт дослідження у вигляді сукупності емпіричних тверджень. Метод аналіз ми використали для визначення фінансової стійкості підприємства, а порівняння для зіставлення даних фінансової звітності підприємства у динаміці років. Метод опитування дав змогу отримати фактичну інформацію.

Метод дослідження документів показав як саме відображається облік у первинних документах та віднесення їх на фінансовий результат.

Інформаційна база дослідження. В якості вихідних даних для виконання випускної роботи використовувались чинні на даний період часу нормативні документи та література в якій проводились дослідження в даній галузі. Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, що регламентують порядок здійснення обліку, оподаткування, аналізу та аудиту експортно-імпортних операцій, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених із цих питань, матеріали науково-практичних конференцій, статистична інформація, періодична література, практичні дані аналітичного та синтетичного обліку, фінансової та податкової звітності ПрАТ «Уманський «Мегомметр». Обробка даних здійснювалась за допомогою сучасних інформаційних технологій.

Публікації та апробація результатів дослідження. Мною було написано по темі диплому шість тез та 4 статі.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

Зовнішньоекономічна діяльність є однією з основних форм економічних відносин України з іноземними державами. Під зовнішньоекономічною діяльністю розуміють діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами.

Перелік видів зовнішньоекономічної діяльності наведений у статті 4 Закону про ЗЕД, серед яких найпоширеніші:

- експорт та імпорт товарів, капіталів та робочої сили;
- надання суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності послуг іноземним суб'єктам господарської діяльності;
- науково-виробнича кооперація з іноземними суб'єктами господарської діяльності;
- міжнародні фінансові операції та операції з цінними паперами;
- кредитні та розрахункові операції між суб'єктами ЗЕД та іноземними суб'єктами господарської діяльності;
- організація та здійснення діяльності в галузі проведення виставок, проведення аукціонів, торгів, конференцій та інших подібних заходів, що здійснюються суб'єктами ЗЕД;
- спільна підприємницька діяльність;
- підприємницька діяльність, пов'язана з наданням ліцензій, патентів, ноу-хау, торгових марок з боку іноземних суб'єктів господарської діяльності;
- товарообмінні (бартерні) операції;
- орендні операції між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності;

- роботи на контрактній основі фізичних осіб України з іноземними суб'єктами господарської діяльності;
- інші види ЗЕД, не заборонені законодавством України.

Під експортно-імпортними операціями розуміється комерційна діяльність, пов'язана з купівлею - продажем товарів, що мають матеріально-речову форму.

Експорт (експорт товарів) – продаж товарів українськими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності іноземним суб'єктам господарської діяльності (у тому числі з оплатою в негрошовій формі) з вивезенням або без вивезення цих товарів через митний кордон України, включаючи реекспорт товарів.

Імпорт (імпорт товарів) – купівля (у тому числі з оплатою в негрошовій формі) українськими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності в іноземних суб'єктах господарської діяльності товарів з ввезенням або без ввезення цих товарів на територію України, включаючи купівлю товарів, призначених для власного споживання установами та організаціями України, розташованими за її межами.

Для розрахунку величини доходу вираженого в іноземній валюті, слід керуватися нормами П(С)БО 21. Всі операції в іноземній валюті при первісному визнанні повинні відображатися у валюті звітності шляхом перерахунку суми в іноземній валюті зі застосуванням валютного курсу на дату здійснення операції.

Основні правила перерахунку валюти залежить від умов постачання. Розглянемо їх:

- якщо першою подією є відвантаження товарів на експорт, то дохід від реалізації товарів визнається на дату переходу права власності на товар від постачальника до покупця згідно з умовами ЗЕД-контракту (п. 8 П(С)БО 15) і підтверджується відповідними первинними документами (товарної накладною, актом приймання-передачі, міжнародним перевізним документом). Така дата може припадати на день відвантаження товару. Дохід експортера в іноземній валюті перераховується в гривні за курсом НБУ на дату його одержання (п. 5 П(С)БО 21). Визнання доходу експортера супроводжується проведенням Дт 362 «Розрахунки з іноземними покупцями» – Кт 702 «Дохід від реалізації товару».

Після цієї операції можливе відображення витрат з експортних операцій, а саме списання реалізованих на експорт товарів за дебетом рахунку 90 «Собівартість реалізації» і кредиту рахунків 28 «Товари» або 26 «Готова продукція» за обліковою вартістю:

- якщо першою подією при експорті є передоплата від нерезидента, то при її надходженні дохід у резидента не відображається (п. 6 П(С)БО 21). У цьому випадку дохід від реалізації товару визнається на дату переходу права власності на товар із застосуванням валютного курсу на початок дня одержання такої передоплати (п. 6 П(С)БО 21).

- якщо резиденту надійшла тільки частина передоплати, то при відвантаженні неоплаченої частини товару дохід визнається за валютним курсом НБУ на початок дня переходу права власності на товар. Одержання передоплати за товар відображається проведенням Дт 316 – Кт 6812 «Розрахунки за авансами, одержаними в іноземній валюті».

У бухгалтерському обліку дохід від реалізації продукції визнається за наявності всіх умов, наведених в п. 8 П(С)БО 15, а саме:

- покупцеві передані ризики і вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію;
- підприємства не здійснює надалі управління та контроль за реалізованою продукцією;
- сума доходу може бути достовірно визначена;
- існує впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигід підприємства, а витрати, пов'язані з цією операцією, можуть бути достовірно визначені.

Для розрахунків з іноземними постачальниками за придбані товари використовується рахунок 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками», облік на якому ведеться як в національній, так і в іноземній валюті. Облік за цим рахунком необхідно вести паралельно в національній та іноземній валюті. За умов наступної оплати імпортової поставки грошовими коштами цей рахунок є монетарною статтею, у зв'язку з чим слід пам'ятати про необхідність визначення в бухгалтерському обліку:

- зростання курсу іноземної валюти. Курсова різниця відображається на рахунку 945 «Втрати від операційної курсової різниці»;
- зменшення курсу іноземної валюти. Курсова різниця відображається на рахунку 714 «Дохід від операційної курсової різниці».

У разі виникнення заборгованості за імпортовані товари виникає необхідність розрахунку курсової різниці на дату балансу та на дату погашення заборгованості за товар.

В кінці звітнього місяця курсові різниці відображаються у складі фінансових результатів на рахунку 791 «Результат основної діяльності».

Імпортні товари обліковуються за первісною вартістю. Такою первісною вартістю є собівартість придбаних імпортних товарів, яка складається із фактичних витрат, визначених п.9 П(С)БО 9 «Запаси».

Оприбуткування імпортних товарів у бухгалтерському обліку відображається записом Дт 28 «Товари» (20,22 тощо) Кт 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками».

Мета аудиту експортно-імпортних операцій сформульована виходячи з визначення об'єкту, як висловлення думки про достовірність бухгалтерського обліку експортних та імпортних операцій, правильність їх оподаткування і відображення у фінансовій звітності, що обумовило вибір відповідних аудиторських процедур, критеріїв оцінки відхилень при формуванні методики перевірки.

Розглянувши аналіз діяльності підприємства ми помітили, що у звітному році підприємство збільшило величину маржинального доходу з 9553 тис. грн. у 2015 році до 22557 тис. грн., що на 13004 тис. грн. більше. При цьому частка маржинального доходу виручки від реалізації збільшився у звітному періоді лише на 0,05 в порівнянні з 2016 роком. Доля собівартості реалізованої продукції в чистому доході зменшився з 2,16% на кінець 2016 року та на 3,92% на кінець 2017 року. Так якщо в 2015 році витрати на виробництво склали майже 80%, у 2016 році – 77%, то у звітному даній показник зменшився аж до 73%.

Позитивним моментом є незначне зменшення в структурі величини адміністративних витрат. Так якщо в минулому році вони склали 16,12%, то в

звітному 15,49%. В структурі доходу відбулося зменшення витрат на збут, які зменшились на 0,36% у 2016 році порівняно з 2015 роком, до 2,38% у 2017 році. За рахунок зміни цих показників відбулося збільшення прибутку від основної операційної діяльності на 3% у структурі та на 1753 тис. грн. у вартісному виразі на кінець 2016 року, та на 5479 тис. грн., у 2017 році. В чистому доході прибуток від основної операційної діяльності 2015 році складав 4%, у 2016 році він зріс на 2,68%, та склав 3681 тис. грн., то у звітному на 10%, тобто майже на 4% він зріс у звітному році порівняно з попереднім.

З розрахунків бачимо, що на підприємстві збільшилась рентабельність за усіма видами капіталу, а також рентабельність продажу (на 2,90%), що свідчить про збільшення ефективності використання капіталу у звітному році, порівняно з попереднім.

Розглянувши ефективність експорту і імпорту товарів ми можемо зробити висновок, що він є ефективним. Це підтверджує коефіцієнт рентабельності експорту та імпорту товарів, який підтверджує, що прибуток від даних операцій є позитивним показником для підприємства.

На основі проведеного регресійного аналізу діяльності ПрАТ «Уманський завод «Мегометр», ми бачимо, що коефіцієнт кореляції $R = 0,867$. Він показує, між результативним показником та факторами, які включені у модель існує дуже тісний кореляційний зв'язок.

Коефіцієнт детермінації $R^2 = 0,752$, показує частку варіації результативного значення (y), яка пояснюється зміною факторів, x_2 , x_3 , x_5 . Тобто R^2 показує, що 58% варіації рентабельності пояснюється змінами використаних факторів. А на частку факторів, які не увійшли до моделі, припадає 42%.

Перевірка статистичної значущості моделі у цілому підтверджується значущістю коефіцієнтів множинної кореляції та детермінації, а також F-критерієм Фішера (F- критерій Фішера = 8,08), а згідно F – розподілу Фішера при рівні значущості 0,05, теоретичне значення 3,97 . Усе зазначене дає можливість стверджувати, що побудована модель є адекватною емпіричним даним, а фактори, які включені у модель, значимі.

ВИСНОВКИ

Проведене нами дослідження дає змогу зробити висновок, що обрана тема, у наш час, є досить актуальною та значною, так як здійснення зовнішньоекономічних операцій вітчизняними підприємствами є однією з умов підвищення їх ефективного функціонування, зростання прибутковості та конкурентоспроможності на міжнародному рівні.

Об'єктом дослідження є Приватне Акціонерне Товариство «Уманський завод «Мегометр» Дане підприємство засноване і функціонує з метою виготовлення конкурентоспроможної продукції – електровимірювальних приладів, товарів народного споживання, якість та надійність яких задовольняє вимоги споживачів, що сприяє економічній стабільності, гарантує зайнятість і соціальну захищеність колективу.

На підставі проведеного дослідження ми дізнались, що підприємство ПрАТ «Уманський завод «Мегомметр» на сьогоднішній день активно займається зовнішньоекономічною діяльністю, що безпосередньо впливає на зростання основних економічних показників. Так динамічне зростання виручки від реалізації при рівномірному зростанні собівартості призвело до збільшенню валового прибутку більш ніж у 2 рази, що у свою чергу вплинуло на підвищення загальної ефективності діяльності підприємства – рівень рентабельності продаж за аналізований період збільшився на 2,75 відсотко-пункти.

Загальна фінансово-господарська діяльність підприємства на протязі аналізованого періоду є прибутковою та відзначається зростанням чистого прибутку у звітному періоді у 3,7 рази порівняно із базовим роком.

Для ведення обліку підприємство використовує програму «1С- Підприємство» та М.Е.Дос, яка забезпечує цілісне відображення в бухгалтерському та податковому обліку господарські операції, проте облік у бухгалтерії ведеться в ручну в журнально ордерній формі.

Бухгалтерський облік займає одну з найважливіших позицій функціонування підприємства, так як від нього залежить основа ведення діяльності, правильність відображення операцій на рахунках, точність розрахунків та платежів.

При обліку експортно-імпортних операцій приділяється увага первинному обліку. Основним документом, який складається перед здійсненням експортно-імпортних операцій є договір (контракт) купівлі-продажу товарів. Він складається на визначених умовах, які задовольняють обидві сторони.

Підприємство здійснює безготівкові форми розрахунку по передоплаті або після оплаті, використовуючи при цьому рахунок-фактуру, який використовується як супровідний документ і засвідчує про сплату та передачу товарів.

На основі первинних документів підприємства здійсню аналітичний облік, який відображається в окремих відомостях. На основі аналітичної інформації формується синтетичний облік з використанням відповідних рахунків. Основними рахунками при здійсненні експортно-імпортних операцій є 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками» та 362 «Розрахунки з іноземними покупцями». Також підприємство для оприбуткування імпортних запасів використовує рахунок 20 «Виробничі запаси», а при експорті товарів 28 «Товари».

При отриманні валюти на розрахунковий рахунок в банку відбувається перерахунок її на звітну дату. При зміні курсу НБУ підчас знаходження коштів в іноземній валюті на транзитному рахунку банку необхідно здійснити перерахунок іноземної валюти і результати перерахунку відображати у складі курсової різниці на рахунку 714 «Дохід від операційної курсової різниці» – при зростанні курсу іноземної валюти; на рахунку 945 «Втрати від операційної курсової різниці» – при зниженні курсу іноземної валюти;

Результати від продажу – доходи чи витрати, які розраховуються як різниця між сумою, одержаною від продажу валюти, та балансовою вартістю валюти, відображаються відповідно або на рахунку 711 «Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти», якщо різниця позитивна, або на рахунку 942 «Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти», якщо різниця від'ємна.

Провівши аналіз діяльності ПрАТ «Уманський завод «Мегомметр», ми помітили, що підприємство є прибутковим та з кожною звітною датою збільшує свій прибуток.

Аналіз динаміки зміни фінансових результатів на підприємстві показав, що підприємство отримало прибуток від основної операційної діяльності в 2016 році склав 2417 тис. грн., що на 1753 тис. грн. більше ніж у 2015 році (664 тис. грн.), та у 2017 році на 328% ніж у 2016 році. Це означає, що підприємство збільшує виробничу потужність, а також спад витратного механізму на підприємстві.

В звітному році на підприємстві відбулося зменшення інших операційних доходів на 96 % в порівнянні з 2016 роком, та зменшення інших операційних витрат на 135,17 %. Прибуток від операційної діяльності збільшився з 1904 тис. грн. у минулому році, до 8448 тис. грн. у звітному, що на 344% більше.

Після сплати податку на прибуток від діяльності на підприємстві у звітному році чистий фінансовий результат склав 6924 тис. грн..

Аналіз структури формування прибутку показав, що за аналізуючи період доля собівартості реалізованої продукції в чистому доході зменшився на 3,92%. Так якщо в 2015 році витрати на виробництво склали майже 80% то у звітному 73%.

Одним із позитивних моментів є незначне зменшення в структурі величини адміністративних витрат. Так якщо в минулому році вони склали 16,12%, то в звітному 5,49%. В структурі доходу відбулося зменшення витрат на збут з 2,82% у базисному році до 2,38% у звітному.

Аналіз кількісного рівня дослідження фінансових результатів показав, що у звітному році підприємство збільшило величину маржинального доходу з 9553 тис. грн. у 2015 році до 22557 тис. грн., що на 1054 тис. грн. більше ніж у минулому році. При цьому частка маржинального доходу виручки від реалізації збільшилася з 0,209 до 0,28.

Збільшення маржинального доходу в виручці від реалізації призвело до збільшення постійних витрат (адміністративні витрати та витрати на збут) на 4657 тис. грн. та збільшити критичну точку обсягу продажу на 9067,43. Так якщо в минулому році підприємству для покриття всіх своїх витрат потрібно було реалізувати продукції на 43229 тис. грн, то у звітному 52296,43 тис. грн., що означає, що підприємство не змогло в звітному періоді повністю покрити свої витрати. Проте на підприємстві збільшився запас фінансової тривалості.

На досліджуваному підприємстві склалася позитивна тенденція до збільшення продажу від основної операційної діяльності на 5,5%, прибутковість операційної діяльності на 6,46% та збільшення рентабельності продажу на 3,5%.

Рентабельність основної операційної діяльності збільшилась з 1,45% у 2015 періоді, до 10% у звітному. Також ми бачимо зростання рентабельності продажу від операційної діяльності з 4,17% у 2015 році до 10,31% у звітному.

Проте підприємству для покращення своєї діяльності та збільшення рентабельності потрібно зменшувати постійні витрати (адміністративні витрати та витрати на збут) та змінні витрати. Також для збільшення суми чистого доходу підприємству потрібно збільшувати об'єми виробництва, не допускати залишків готової продукції, простоїв та збоїв в ритмі роботи, збільшувати віддачу активної частини.

Провівши аналіз стану інвестиційної привабливості, ми помітили, що підприємство з одного боку не підлягає банкрутству, а з іншого може настати етап банкрутства.

Згідно моделі Р.Ліса та Терещенко О.О. підприємство має низький рівень банкрутства, а отже в ближчий час підприємство не підлягає банкрутству.

Проте згідно моделей Спрінгейта та Таффлера підприємство має високий рівень банкрутства.

Тому підприємству рекомендовано підвищити об'єми реалізації та виробництва шляхом перегляду цінової та асортиментної політики, виходу на нові ринки збуту продукції, підвищити ефективність використання виробничих і фінансових ресурсів (віддачу основних засобів продуктивність праці, матеріаловіддачу, ефект виробничого та фінансового левериджу) та підвищення коефіцієнтів оборотності активів та зменшення тривалості їх обороту, що у свою чергу, призведе до підвищення рівня ділової активності.

Розглянувши ефективність експортних і імпортних операцій, ми помітили, що вони є ефективними.

Про це свідчать коефіцієнти ефективності експорту і імпорту товарів та альтернативний коефіцієнт експорту та імпорту, які більше ніж рекомендоване значення.

Рентабельність експорту приладів ЭА 0302 та ЦЄ 4105 є ефективними. Також і імпорт пластику АБС та сталі трансформаторної.

При проведенні аудиту було встановлено, що необхідним є визначення рівня суттєвості та ризиків викривлення інформації щодо здійснення експортно-імпортних операцій.

У відповідності з суттєвістю можливого відхилення наведений вплив відхилення на аудиторський висновок. Модифікація аудиторського висновку проводиться після проведення аудиторських процедур (і не обов'язково у кінці перевірки), тому на кожному окремому етапі вплив виявленого відхилення на висновок визначався відповідно до напрямку модифікації.

Розроблена програма аудиторської перевірки опирається на первинні документи, які використали для обліку експортно-імпортних операцій. Згідно складеної програми аудитор складає форму звітності аудитора на основі складених документів, які були створені під час перевірки обліку експортно-імпортних операцій.

На основі складеного аудитором звітом, сформували аудиторський висновок в якому зазначені відхилення. В залежності від того як впливають виявлені відхилення на правдивість фінансової звітності аудитор визначив відповідний тип аудиторського висновку.

Модифікацію аудиторського висновку проводять після проведення аудиторських процедур, тому на кожному окремому етапі вплив виявлених відхилень на висновок визначили відповідно до напрямку модифікації.

Підприємству потрібно удосконалювати та приділяти більш детальну уваги бухгалтерському обліку іноземної валюти. Необхідно чітко простежувати рух іноземної валюти перераховані (отримані) у вигляді авансів для обліку немонетарних статей балансу і відокремлювати їх від проведення наступної оплати.

Також потрібно удосконалити реєстри аналітичного і синтетичного обліку до рахунків розрахунків у сфері експортно-імпортних операцій по грошовим і негрошовим зобов'язанням з наведенням практичних прикладів їх заповнення, що сприяють збільшенню інформаційного наповнення облікових реєстрів.

Розглянувши моделювання рентабельності продажу, ми помітили, що між компонентами моделі існує тісний взаємозв'язок. Також за рахунок зворотного впливу коефіцієнта зносу та витрат на 1 грн. реалізованої продукції рентабельність продажу буде зростати. Відповідно, якщо витрати на реалізацію продукції та її придбання буде зменшуватись, підприємство буде зменшувати свої витрати, а отже рентабельність від продажу на території України та за кордоном буде більш вигідніша.

Позитивний вплив продуктивності праці, озброєності основними засобами та матеріаломісткості означає, що покупці при замовленні певного приладу зможуть швидше його отримати. Тим самим іноземні покупці будуть швидше отримувати товар і будуть розраховуватись за нього, а підприємство буде збільшувати свій прибуток.

Таким чином, задля покращення обліку на підприємстві ПрАТ «Уманський завод «Мегомметр» маємо наступні пропозиції:

- автоматизація ведення бухгалтерського обліку;
- впровадження внутрішнього контролю;
- відображення в обліку заборгованості з нерезидентами щодо отриманих авансів в іноземній валюті;
- удосконалення реєстрів аналітичного та синтетичного обліку розрахунків з нерезидентами;
- визначення чіткого переліку витрат з формування первинної вартості придбаних товарів при імпортних операціях;
- моніторинг інформації про «дебіторську заборгованість» та «зобов'язання»;
- визначення чіткої методики відображення в обліку розрахункових операцій в іноземній валюті з урахуванням валюти платежу та перерахунку валюти на звітну дату.

Для покращення діяльності підприємства, ми рекомендуємо оптимізувати свої витрати та їх контролювати. Також пропонуємо розраховувати кількість матеріалів, які підприємство імпортує для того, щоб зменшувати витрати, та щоб не виникав надлишок даних товарів. Проте також потрібно розраховувати так, щоб на підприємстві не виникало простоїв, які в подальшому призведуть до втрати покупців та збільшенню витрат.

АНОТАЦІЯ

випускної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Бондаренко Валентини Євгеніївни

(прізвище, ім'я, по батькові)

«Облік, аналіз та аудит операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності:
нормативи забезпечення та діюча практика на прикладі ПрАТ «Уманський завод

«Мегомметр»

(назва випускної роботи)

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Випускна робота складається з 3 розділів.

У роботі розглядаються теоретичні та практичні аспекти обліку зовнішньоекономічної діяльності, вивчення практики проведення аудиту та його методичні аспекти, проведений аналіз ефективності експортно-імпортних операцій, ефективність діяльності підприємства та економіко-математичне моделювання ефективності діяльності підприємства.

Ключові слова облік, аналіз, аудит, експортно-імпортні операції,
зовнішньоекономічна діяльність

(3-5 слів або словосполучень)

ABSTRACT

on the research work by

Bondarenko Valentyna

(прізвище, ім'я на англійській мові)

Accounting, analysis and taxation of operations in the sphere of foreign economic activity: standards of provision and current practice on the example of Megommetr Uman Factory PJSC

(назва випускної роботи на англійській мові)

Odessa national economic university

Odessa, 2018

The theoretical and practical aspects of the accounting of foreign economic activity, the study of the practice of conducting the audit and its methodical aspects are considered, the analysis of the efficiency of export-import operations, the efficiency of the enterprise activity and the economic and mathematical modeling of the company's activity are analyzed.

Keywords: accounting, analysis, audit, export-import operations, foreign economic activity